

Kananga, 10 december 1993
(West-Kasayi, Zaïre)

Aan al die mensen van goede wil
Die zich het lot
Van de Kasayi-vluchtelingen
Uit Shaba willen aantrekken.

Goede vrienden,

De 22ste oktober hadden we kunnen vieren. 't Was de verjaardag van onze vluchtelingenwerking. Maar we hadden er tijd noch zin voor. Want de rauwe werkelijkheid van opvang van uitgehongerde en zieke vluchtelingen blijft zich iedere dag aanbieden.

Momenteel hebben we vooral te doen met de zware gevolgen van de aankomst van de meer dan 120000 vluchtelingen die in de loop van het voorbije jaar hier in West-Kasayi zijn aangekomen. Velen komen er niet boven op, hun zwaar aangetaste gezondheid blijft wankel, uiteindelijk overleven ze het niet en worden ze begraven in de grond die hun grootouders vele jaren geleden verlaten hebben om in de Shaba-provincie te gaan werken.

We vermelden ook de tienduizenden vluchtelingen die in Oost-Kasayi aankomen in het station van Muene Ditu. Velen reizen door naar Mbuji-Mayi en Kabinda, anderen naar West-Kasayi, maar verschillende tienduizenden vestigen zich in Muene Ditu zelf. Volgens « Artsen zonder Grenzen » en onze confraters die zich daar het lot van de vluchtelingen aantrekken, kampen zij met onoverkomelijke moeilijkheden. De bevolking van Muene Ditu is van 120 duizend aangegroeid tot 200000...

In al onze parochies komen dagelijks tientallen uitzichtloze vluchtelingen aan de deur kloppen, vooral zwakke moeders met uitgemergelde kinderen, met telkens weer hetzelfde pijnlijke verhaal : 'Vijf maanden geleden ben ik uit Shaba weggevlucht. Ik had zeven kinderen, ik heb er nu nog drie. Ze hebben honger en ik heb geen eten. Mijn man zit nog in Kolwezi. Wat moet ik doen ? Moeten we allemaal dood gaan ? »

Volgens de laatste gegevens van « Dokters zonder Grenzen » werkzaam in Shaba, zijn er nog 50000 Kasaiërs in Likasi en 15 duizend in Kolwezi, die in menonwaardige omstandigheden wachten om transport naar de Kasayi-provincie. Maar dat laat op zich wachten, want het treintransport tussen Shaba en Kasayi is nu praktisch helemaal ontworpen. Ofwel zijn de locomotieven kapot, ofwel zijn er geen wagons, ofwel is er geen brandstof, enz... Lange treinen met 2000 vluchtelingen zien we hier niet meer aankomen. Wel af en toe enkele goederenwagons met een paar honderd passagiers. Het gevolg is dat heel wat gezinnen al maanden wachten op hun familieleden : vader of moeder of beide. Sinds enkele weken komen er ook kleine groepen vluchtelingen uit Lubumbashi, waar de Kasaiërs het leven wordt zuur gemaakt. En daar zijn er verschillende honderdduizenden...

Om de opvang en nazorg van de vluchtelingen zo efficiënt mogelijk te doen functioneren, zijn er vanuit ons centraal opvangcentrum in Kananga 50 bijkomende centra opgericht verspreid over de stad en in het binnenland van West-Kasayi. Zo'n centrum omvat een bestaand dispensarium en een groep vrijwilligers die hun best doen om de verzonden hulp bij de vluchtelingenfamilies terecht te brengen. Meestal vallen die centra samen met de bestaande kerkstructuren, de enige nog bestaande in het binnenland.

Heel wat organismen hebben ons al geholpen met belangrijke hulpgoederen zoals medicamenten, voedsel, plantgoed en landbouwwerktuigen. In principe wordt een vluchtelingenfamilie drie maanden lang geholpen met voeding en geneeskundige verzorgen. Dat is de tijd die nodig is om te planten en te oogsten. Maar omwille van de algemene zwakke gezondheidstoestand, volstaat die periode dikwijls niet en moet er voor langere tijd bijgesprongen worden.

Niet alleen voor de vluchtelingen, maar voor alle Zaïrezen is het dagelijks leven hier keihard geworden : honger, ziekte, dood. Daar komt nu nog de monetaire hervorming bij : nieuwe geldbriefjes moeten de oude vervangen. Hier in Kasayi is dat nieuwe geld nog niet in omloop, want de bevolking weigert koppig die hervorming te aanvaarden die zij beschouwt als opgedrongen bedrog. Het gevolg is dat er minder en minder geld in omloop is en dat de prijzen verdriedubbeld zijn. Hoe lang nog kunnen deze ugehongerde mensen weerstand bieden ? De Kerk heeft in dit conflict duidelijk de zijde van het volk gekozen.

Hoe gaan we nu Kerstmis vieren in deze belabberde toestand ? Dat eeuwenoud kerstverhaal loopt hier helemaal in de war. Want het is na de geboorte van het kind in Betlehem dat zijn ouders naar Egypte moesten

vluchten om te ontkomen aan de kindermoordenaar Herodes. Maar hier is het kind nog niet geboren en zijn ouders moeten al vluchten en Herodes is al lang erg actief. Onze kerstkribbe van dit jaar riskeert een klein wit doodskistje te zijn...

Zondagavond de 28ste november is het eerste deel van deze brief geschreven. Een week later nu moeten we er nog iets aan toevoegen. Want maandagmorgen de 29ste is het leger weer beginnen te plunderen voor de derde maal in twee jaar tijd hier in Kananga. Deze keer is er heel duidelijk gemikt op de Kerk. De waarheid preken en de kant van het vertrapte volk kiezen heeft soms nare gevolgen... Er zijn verschillende mensen koelbloedig dood geschoten, onder meer één van onze Zairese priesters. De prokuur en verschillende parochies en religieuze gemeenschappen zijn totaal leeggeplunderd. Alleen de muren en kapotte deuren en vensters blijven over... Vooral de verwoesting van de prokuur is een harde klap. Want de prokuur is de draaischijf voor alle acht bisdommen van Kasayi voor wat betreft boekhouding, administratie, post, onderwijs, projecten, bevoorrading van medicamenten, brandstof, enz... alle mogelijke diensten van het binnenland hangen af van die prokuur. De prokuur staat ook open voor verschillende internationale organismen zoals Memisa, Oxfam, Unicef, ... : hun geld en materiaal werden er zorgvuldig bewaard. Ook ons vluchtelingenwerk is gebaseerd op al die diensten. We hebben dus allemaal heel veel verloren...

Onze leef- en werkomstandigheden die al zo moeilijk waren, zijn nu nog wat moeilijker geworden. De politieke chaos en de groeiende onveiligheid testen onze zenuwen. Maar we geven de moed niet op. Meer dan ooit blijft onze aanwezigheid zinvol.

In deze omstandigheden is jullie steun en solidariteit veel meer waard dan jullie zelf kunnen vermoeden. Daar zijn we jullie erg dankbaar voor. We danken aan die verschillende sympathieke acties die er in 't Vlaamse land georganiseerd zijn voor de vluchtelingen in Kasayi. We vinden het heel spijtig dat we niet altijd vlug konden bedanken voor de ontvangen giften. Maar aangezien de Zairese post sinds lang niet meer functioneert, verloopt de communicatie met het moederland alleen nog per gelegenheid. Soms verlopen er verschillende maanden alvorens we het bericht van bepaalde stortingen voor ons werk in handen krijgen. We rekenen op uw begrip voor deze ongewilde nalatigheid van onze kant. We hopen niet te veel van uw adressen te hebben verloren. Want de kamer van Broeder Wilfried Meulemeester die op de prokuur woonde en die ons hielp in onze administratie, is eveneens volledig leeggeplunderd.

We wensen jullie het allerbeste voor Kerstmis en Nieuwjaar. Voor onszelf en onze vluchtelingen wensen we dat jullie ons zeker nu niet in de steek laten. Een gebedje is al heel veel waard.

Veel dankbare groeten in naam van alle vluchtelingen.

Pater Ivo Vanvolsem (uit Buizingen, Brabant)
Broeder Paul Depoorter (uit Izegem, West-Vlaanderen)
Pater Jaak Mevis (uit Lummen, Limburg)

Uw mogelijk giften kan u op volgend rekeningnummer storten :
« Scheut Ontwikkelingssamenwerking – Brussel »
000-0901974-68 (met fiscaal attest)
met vermelding : voor vluchtelingenwerk / Kananga.

ONS SCHRIJFADRES : ...(naam)... / Kananga
P.Sinnesael
Ninoofsesteenweg 548
1080 Brussel